De goede strijd des geloofs

Lezen: Romeinen 7: 14 t/m 8:2

Zingen:
Psalm 56:4
Psalm 103:7
Psalm 25:5,10
Psalm 17:4,8
Psalm 16:3

Dordtse Leerregels, Hoofdstuk 5, Paragrafen 1-3

1. Die God naar Zijn voornemen tot de gemeenschap van Zijn Zoon, onzen Heere Jezus Christus, roept, en door den Heiligen Geest wederbaart, die verlost Hij wel van de heerschappij en slavernij der zonde, doch Hij verlost hen in dit leven niet ganselijk van het vlees en het lichaam der zonde.
2. Hieruit spruiten de dagelijkse zonden der zwakheid, en ook aan de allerbeste werken der heiligen kleven gebreken. Hetwelk hun gestadig oorzaak geeft om zich voor God te verootmoedigen, hun toevlucht tot den gekruisigden Christus te nemen, het vlees hoe langer hoe meer door den Geest des gebeds en heilige oefeningen der godvruchtigheid te doden, en naar het eindperk der volmaaktheid te zuchten, totdat zij, van dit lichaam des doods ontbonden zijnde, met het Lam Gods in de hemelen zullen regeren.
3. Ter oorzake van deze overblijfselen der inwonende zonde, en ook vanwege de aanvechtingen der wereld, en des satans, zouden de bekeerden in die genade niet kunnen volstandig blijven, zo zij aan hun eigen krachten overgelaten werden. Maar God is getrouw, Die hen in de genade, hun eenmaal gegeven, barmhartiglijk bevestigt, en ten einde toe krachtiglijk bewaart.

Geliefde gemeente, een van de vakken die onze kinderen en jongeren op school krijgen, is het vak geschiedenis. Jongelui, of je dat nou een fijn vak vindt of niet, het is een feit dat je dit vak krijgt. Een van de vaste onderdelen bij geschiedenis zijn de lessen over de Tweede Wereldoorlog, die duurde van 1940 tot 1945. Dan kom je allerlei termen tegen die in die oorlog zijn ontstaan. Twee termen die je in de geschiedenisboeken tegenkomt, zijn D-Day en V-Day. D-Day, dat weten we wel, was 6 juni 1944, toen de geallieerden Normandië binnenvielen. Het was het begin van de bevrijding van West-Europa. Maar D-Day, 6 juni 1944, was nog niet de Victory Day. Het was nog niet de volkomen bevrijding die daarna zou volgen. De Victory Day liet nog op zich wachten.

Zo is het eigenlijk geestelijk ook. We zouden het zo kunnen zeggen: toen de Heere Jezus Christus aan het kruis van Golgotha heeft uitgeroepen: *Het is volbracht*, ja, toen heeft de Heere Jezus alle doodsvijanden overwonnen. Met eerbied gesproken was dat de D-Day voor de kerk des Heeren. Maar de volkomen verlossing wacht nog. Die gaat plaatsvinden als Jezus Christus terugkomt op de wolken des hemels en de verlossing volkomen zal zijn. Dus wat in de heilsgeschiedenis heeft plaatsgevonden in de weg die Christus ging om de zaligheid te verwerven, zo gaat het ook in het persoonlijke leven van degenen die zalig worden.

Kijk, als de Heere komt met Zijn genade en je wordt levend gemaakt, je mag gaan wandelen op de weg die naar de hemel leidt en je mag weten dat de verlossing in Christus persoonlijk is geworden, ja, dan zou je kunnen zeggen: er ontstaat een D-Day in het geestelijke leven. Maar dat

is nog niet de volkomen zaligheid bij de Heere in de hemel. Het is nog niet de volkomen zaligheid die straks zal zijn op de nieuwe aarde, waar alleen gerechtigheid zal wonen. Die dag komt wel en dat is zeker: de eeuwige Victory Day komt eraan. Maar Gods kinderen leven hier op aarde, vanaf het uur van de wedergeboorte totdat ze in de eeuwigheid zijn, geestelijk gezien tussen D-Day en V-Day. En in die tijd moeten ze de strijd des geloofs strijden. De strijd waarvan een dichter eens zo treffend gezegd heeft:

Daar moet veel strijd gestreden zijn,
Daar moet veel leed geleden zijn,
En veel gebed gebeden zijn,
En christelijke zeden zijn,
Een nauwe weg betreden zijn,
Zolang we hier beneden zijn;
Zo zal het hierna vrede zijn.

Daar gaat het ten diepste over: over die strijd des geloofs in de volharding der heiligen, zoals beschreven in hoofdstuk 5 van de Dordtse Leerregels. We willen vanmiddag een begin maken met dit laatste hoofdstuk en de eerste drie paragrafen, die in het bijzonder spreken over de goede strijd des geloofs. We schrijven dan ook als thema boven de prediking: ***De goede strijd des geloofs*****.** En we willen drie gedachten overdenken:

1. Het begin van die strijd
2. De inhoud van die strijd
3. De volharding in die strijd

1. Het begin van die strijd

Boven het vijfde hoofdstuk van de Dordtse Leerregels staat geschreven: *Van de volharding der heiligen*. Waarom hebben onze Dordtse vaderen daar een heel hoofdstuk aan gewijd? Ze voelden zich opnieuw gedrongen vanwege een dwaalleer die de remonstranten verkondigden. Weet u wat onder de remonstranten heerste? Ze waren er helemaal niet zo zeker van dat alle ware gelovigen eenmaal bij de Heere in de hemel zouden komen. Daar leefden vertwijfelingen over. Ze meenden namelijk dat een ware gelovige het geestelijke leven kwijt kon raken. Sterker nog, op grond van Gods Woord zeiden ze zelfs dat dat gebeurd is. Want als een ware gelovige in zonde valt, zo zeggen ze, raken ze op hetzelfde moment het geestelijke leven kwijt. Dan kan het twee kanten opgaan: ze kunnen uit zichzelf weer tot bekering en berouw komen en Jezus opnieuw aannemen, zoals bijvoorbeeld David en Petrus, zo zeggen ze. Maar als dat niet gebeurt, dan raak je het geestelijke leven kwijt en ga je alsnog verloren. Als voorbeeld gebruiken ze Demas, die tot geloof gekomen is, heel nauw met Paulus omging, maar op een moment brak met dat leven dicht bij Paulus en de wereld introk. Hij heeft de tegenwoordige wereld weer lief gekregen.

Zo dachten de remonstranten, en eigenlijk kan ik ze nog wel een beetje begrijpen ook. Want als je vastzit in de gedachte dat het vanuit de mens moet komen, dat het de vrije wil van een mens is om de Heere aan te nemen en tot geloof te komen, ja, als het van een mens zou afhangen die na ontvangen genade zijn zondige natuur nog niet kwijt is, dan kan het toch alle kanten op. Daarom is de leer zoals de remonstranten die brachten eigenlijk een totaal troosteloze leer. Eigenlijk zeggen ze hiermee dat niet één ware gelovige ten diepste zeker kan zijn van zijn zaligheid en het eeuwige leven met de Heere. Want er bestaat ook een afval der heiligen.

Weet u wat ik nou zo'n wonder vind? Dat dat niet zo is. Er is geen afval der heiligen, maar er is een volharding der heiligen. Wat een wonder! En het kan ook niet anders, want heel de zaligheid is het werk van een drie-enige God. Zou dat kunnen leiden tot afval? Totaal niet! Nee, dan moeten wij natuurlijk niet zo over de volharding der heiligen denken alsof de ware gelovigen daar zelf voor kunnen zorgen. Absoluut niet! Vanaf het moment dat ze wedergeboren worden tot de levende hoop, blijven ze afhankelijk van het wonderbaarlijke werk van de drie-enige God. Daarom is de volharding der heiligen, waar het in hoofdstuk 5 over gaat, ook echt genade. De volharding der heiligen komt uit het kabinet van Gods genadeverbond. Boven dat kabinet van Gods genadeverbond staat met bloedrode letters geschreven: *De Heere is zo getrouw als sterk, Hij zal Zijn werk voor mij voleinden*. Ja, daar staat geschreven: *Ik, de HEERE, worde niet veranderd; daarom zijt gij, o kinderen Jakobs, niet verteerd*.

Kijk, en dat wordt nu zo'n wonder voor de strijdende kerk op aarde. Want in die goede strijd des geloofs kunnen momenten zijn dat de ware gelovigen het niet meer kunnen bekijken. Ze kunnen inderdaad in zonde vallen. Ze worden aangevochten door de duivel. Er kunnen geestelijke verlatingen en duisternissen zijn in het geestelijke leven. De genade van Christus kan soms in nevelen gehuld liggen. Dan zucht een ware gelovige: *Ik vrees dat ik nog alles mis, en dat mijn werk geen waarheid is*. Maar hoor: de Heere zal nooit laten varen wat Zijn hand begon.

Wat is dat werk dat Zijn hand begint? Dat laten onze Dordtse vaderen heel duidelijk weten, heel kernachtig en samengevat aan het begin van paragraaf 1: God roept naar Zijn voornemen zondaren tot de gemeenschap van Zijn Zoon, onze Heere Jezus Christus, en Hij wederbaart zondaren door de Heilige Geest en zo verlost Hij hen van de heerschappij en de slavernij der zonden. Dus dat zaligmakende werk, waar we natuurlijk al veel meer over gehoord hebben in het voorgaande van de Dordtse Leerregels, wat de Heere doet in het hart van een zondaar, dat is naar Zijn voornemen. Dat is Zijn welbehagen om uit het ganse menselijk geslacht Zijn kerk te vergaderen. Het is Zijn verkiezende liefde dat Hij op grond van het offer van Christus zondaren zalig maakt. Ja, het is Zijn eeuwige lust geweest om in de tijd zondaren daadwerkelijk te roepen en van dood levend te maken. Wat een wonder!

Wat ik zo mooi vind bij die Dordtse vaderen, aan het begin van paragraaf 1, is dat ze twee dingen heel dicht bij elkaar houden. In de eerste plaats houden ze de verkiezing van eeuwigheid heel dicht bij de roeping en de wedergeboorte. Dat is heel Bijbels. Paulus schrijft er ook over in Romeinen 8: *En die Hij tevoren verordineerd heeft, die heeft Hij ook geroepen; en die Hij geroepen heeft, die heeft Hij ook gerechtvaardigd* (Romeinen 8:30). Dus de verkiezing, de roeping en de wedergeboorte houden ze heel dicht bij elkaar. Maar er is nog iets wat ze heel dicht bij elkaar houden: de nauwe samenhang tussen de wedergeboorte en de zaligmakende kennis van Christus. Zij spreken toch over de roeping tot de gemeenschap met de Heere Jezus. En ze belijden toch dat die gemeenschap er komt als de Heilige Geest een zondaar wederbaart. Ziet u wel hoe ze de wedergeboorte en de geloofskennis van Christus heel nauw bij elkaar houden?

Als wij daar ook een ogenblik bij stil willen staan, dan willen wij dat doen op een Bijbelse wijze en naar een Bijbelse orde. Want inderdaad spreekt de Schrift er duidelijk over dat de levendmaking, de wedergeboorte, heel nauw verbonden is met Christus. In Efeze 2:4-5 hoor ik Paulus zeggen: *Maar God, Die rijk is in barmhartigheid, door Zijn grote liefde, waarmede Hij ons liefgehad heeft, ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus; uit genade zijt gij zalig geworden*.

Maar hoe moet u het dan zien dat de wedergeboorte zo nauw verbonden is met de geloofskennis van Christus? Ik zal u dat naar aanleiding van die woorden van Paulus proberen uit te leggen.

Paulus zegt het in Efeze 2: de mens is van nature dood, geestelijk dood in de zonden en de misdaden. Dat betekent, jongelui, dat er een grote afstand gekomen is tussen God en de zondaar. En die grote afstand kunnen wij zelf niet overbruggen. Maar nu het wonder: nu gaat de Heere zondaren roepen. Over die grote afstand, over die grote kloof heen klinkt Zijn liefdevolle roepstem. En Hij roept zondaren tot de zaligheid. Hij roept zondaren door het evangelie tot de gemeenschap met Christus. Want alleen Christus is bij machte om die grote kloof te overbruggen. Meer nog, Christus is bij machte om de oorzaak van die afstand, de oorzaak van die kloof, weg te nemen. En dat is nu juist de zonde, dat is de schuld voor God.

Maar wil een zondaar, die geroepen wordt tot de zaligheid, die wedergeboren wordt, dat leren verstaan, dan gaat Christus, als Hij de zondaar van dood levend maakt, als de grote Profeet en Leraar onderwijs geven. Dan gaat Hij twee dingen doen: die wedergeboren zondaar doen geloven. Allereerst laat Christus, als de grote Profeet en Leraar door de prediking van het Woord, geloven wie God is. En tegelijkertijd laat Hij zien wie u, jij en ik tegenover die God geworden bent. En dan ontdek je dat je zondaar bent. Dat geeft droefheid over de zonde, dat geeft vrees voor God. Dat maakt een mens zo'n ontdekte zondaar, rechteloos voor God. Dat doet buigen voor het welverdiende oordeel. En dan kan het wel gebeuren dat een mens zelf aan het werk gaat, dat een mens zelf wil proberen om die kloof te overbruggen en door de werken der wet zalig te worden. Maar het mislukt, het mislukt totaal, want alleen Christus kan het volbrengen, ook in de ziel.

Kijk, en daar gaat de Heilige Geest nu plaats voor maken vanaf het uur van de wedergeboorte. Want het is het heerlijkste werk van de Heilige Geest om in het hart van een wedergeboren zondaar Christus te verheerlijken. Bij de een gaat dat snel, bij de ander neemt de Heere de tijd ervoor; dat is Zijn wijsheid. Neem nu Saulus van Tarsen: bij hem ging het heel snel. Hij werd geroepen tot de zaligheid, hij werd wedergeboren toen hij daar op de grond lag, vlak voor de poorten van Damascus. Maar toen leerde hij niet direct Christus kennen tot zaligheid als zijn Zaligmaker. Pas na drie dagen werd het anders. Daarom geloven wij op grond van Gods Woord dat er een toeleidende weg tot Christus is. En die toeleidende weg tot Christus begint in de wedergeboorte.

Maar weet u, in een gezond geestelijk leven zal de Heilige Geest een zondaar nooit laten rusten voordat hij Christus door het geloof heeft omhelsd. Daarom is het een heel verkeerd beeld als een mensenkind gaat rusten op de weldaden. Dat kan in een gezond geestelijk leven nooit lang standhouden. Het moet heen naar de kennis van Christus. En zolang een ziel Christus niet door het geloof omhelsd heeft, moet hij uiterst voorzichtig zijn als het gaat over de wedergeboorte. Al kunnen de kenmerken en vruchten van de wedergeboorte duidelijk openbaar komen, zoals de ontdekking aan je zonde, de droefheid over de zonde, de zelfveroordeling, de vrees voor het oordeel, maar ook de andere kant: dat er momenten zijn dat de Heere je vertroost en bemoedigt vanuit het Woord, dat het gebedsleven heel teer kan zijn, dat de prediking van het evangelie heel onderwijzend kan zijn, dat de psalmen je ziel vertolken en je ziel kunnen raken. Dat zijn allemaal kenmerken van de wedergeboorte, ja zeker. En het kan bij tijden nog wel eens goed zijn in Gods huis, als je mag bemerken dat datgene wat in je hart omgaat naar de Schriften is en dat dat door het Woord wordt gewerkt. Maar weet u, het is de grond niet. Het is de kennis van de Heere Jezus niet.

En die kennis van Christus komt er nu als de Heilige Geest de grond uit alles buiten Christus gaat wegnemen, zodat er één fundament overblijft, en dat is Christus en Christus alleen. En als je tot de geloofskennis van Christus mag komen, dan mag je weten dat je wedergeboren bent. Dat is het zuiverste bewijs van de wedergeboorte die de Heere ervoor heeft gewerkt. Ziet u wel dat wij de wedergeboorte en de kennis van Christus nooit uit elkaar mogen trekken? Ze horen onlosmakelijk bij elkaar, al kan er tussen het moment van de wedergeboorte en de eerste geloofskennis van

Christus wel een bepaalde tijd liggen. Maar het hoort onlosmakelijk bij elkaar. En dat willen de Dordtse vaderen allereerst duidelijk maken.

Weet u waar dat nu gekend wordt? Waar nu een zondaar geroepen wordt tot de gemeenschap van de Heere Jezus Christus, als een zondaar door de Geest des Heeren wedergeboren wordt? Dan begint de strijd, de strijd des geloofs. Want wat zeggen onze Dordtse vaderen? Christus verlost wel van de heerschappij en de slavernij der zonden, maar Hij verlost hen in dit leven niet ganselijk van het vlees en het lichaam der zonden. Er komt een strijd tussen Geest met een hoofdletter en het zondige vlees. Er komt een strijd tussen de genade en de zonde. Ten diepste komt er een strijd in de ziel tussen Christus en de satan.

2. De inhoud van die strijd

Dat brengt ons bij onze tweede gedachte: de inhoud van die strijd. Wat is het toch zalig als je als zondaar – want dat moeten we benadrukken: zondaren worden geroepen – geroepen wordt tot de gemeenschap met de Heere Jezus Christus. Dat je door de Heilige Geest levend gemaakt mag worden en dat je ook tot die zekerheid komen mag dat je wedergeboren bent. Ja, dan is Christus je deel. Dan kun je Thomas zo goed begrijpen, die het een week na de opstanding heeft mogen uitjubelen: *Mijn Heere en mijn God*. Dan is er toch iets in de ziel geboren van die enige troost, beide in leven en sterven, dat ik met lichaam en ziel, beide in leven en sterven, niet mijn, maar mijn getrouwe Zaligmaker Jezus Christus' eigen ben, Die met Zijn dierbaar bloed voor al mijn zonden volkomenlijk betaald heeft en mij uit alle heerschappij des duivels verlost heeft.

Ja, dan deel je ook in de rijke weldaden die de Heere Jezus heeft verworven. Welke weldaden zijn dat dan? Daar zou ik heel veel over kunnen zeggen, maar ik beperk mij vanmiddag even tot 1 Korinthe 1:30. Daar schrijft Paulus over vier weldaden. Christus wordt aan een arme zondaar gegeven. *Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke gave*. Gegeven tot wijsheid, dat betekent heel eenvoudig, jongens en meisjes, dat de Heere Jezus onderwijs gaat geven. Wat je zelf niet weet – zelf zijn we dwaas – maar Hij komt met wijsheid, met wijs onderwijs, en dat gaat Hij geven. In de tweede plaats is Hij gegeven tot rechtvaardigmaking. Wat een wonder! God rechtvaardigt goddelozen op grond van recht, op grond van het offer dat Christus aan het kruis heeft volbracht. Ook daartoe is Hij gegeven tot rechtvaardigmaking, en Hij heeft niet alleen een offer gebracht, maar tot de jongste dag zal Hij op grond van dat offer de Voorspraak zijn bij de Vader. In de derde plaats is de Heere Jezus gegeven tot heiligmaking, en dat wil zeggen dat de ware gelovigen achter Hem aan moeten komen, Hem moeten gaan volgen, Zijn voetstappen moeten gaan drukken om Christus gelijkvormig te worden. Dat betekent twee dingen. Wie een ware discipel van de Heere Jezus mag worden, die gaat de Heere Jezus volgen op de weg der heiligmaking, en daar gebeuren twee dingen: dan ga je achter Jezus aan sterven – sterven aan je zonden, aan je hoogmoed, aan je eigen ik en aan je zondig vlees – en tegelijkertijd leer je achter Christus aan wat het is om opgewekt te worden tot een nieuw leven en gehoorzaam en gewillig gemaakt te worden om naar al Gods geboden te leven in de vreze des Heeren.

Wat is nu de praktijk van het geloofsleven? Als de Heere een mensenkind genade gaat geven, als er geloofskennis van de Heere Jezus Christus mag komen en je wordt zo geleid op de weg van het geloof dat je mag leren verstaan dat Christus de witte klederen van de vergeving der zonden heeft verworven en daar een naakte, zwarte zondaar mee gaat bekleden, ja, dat is een groot wonder. Er zijn er in ons midden die daar zo naar uitzien, om dat zeker te mogen weten: dat ook ik, vuile zondaar, met dat schone, witte kleed van Christus' gerechtigheid bekleed mag worden. Er zijn er ook die mogen weten bekleed te zijn. Maar wat is dan de praktijk? Dat dat prachtige witte kleed

elke keer weer zo bevuild kan worden. Nee, Gods kinderen worden in de wedergeboorte geen volkomen heiligen. Ze zouden het wel willen, o zeker, maar zover is het nog niet.

Hoe komt dat? Kijk, daar gaan onze Dordtse vaderen een antwoord op geven: Christus verlost wel van de heerschappij en de slavernij der zonden, maar Hij verlost hen in dit leven nog niet ganselijk van het vlees en het lichaam der zonden. Wat bedoelen ze? De Heere roept een zondaar tot de zaligheid. De Heere gaat zondaren van dood levend maken. Hij brengt ze tot het geloof in Christus en in die weg zullen ze het grote wonder van de vergeving der zonden mogen leren kennen. Wat doet de Heere dan eigenlijk in het leven van Zijn kinderen? Hij neemt hun schuld weg, want daarom heeft Hij Zijn bloed toch gegeven? Hij heeft Zijn bloed gegeven om voor die schuld te betalen, en toen Hij die schuld betaald heeft, kon Hij ook de schuld wegnemen, ook heel persoonlijk in het leven van Gods kinderen. Zodat ze het mogen ervaren: *Zover het west verwijderd is van het oosten, zover heeft Hij, om onze ziel te troosten, van ons de schuld en zonden weggedaan*.

Weet u wat de Heere Jezus nog meer gedaan heeft? Hij verlost ook van de heerschappij der zonden. In dat nieuwe hart, in die nieuwe mens die ontstaat als je wedergeboren wordt, daar heerst de zonde niet meer. Goed luisteren hoor: in het nieuwe hart, in die nieuwe mens, is geen zonde. Dat kan ook niet. Want in dat nieuwe hart regeert de duivel niet meer; die is eruit geslagen, die is van de troon geslagen. En op de troon in het hart van een wedergeboren zondaar regeert Christus, door Zijn Woord en door Zijn Geest. De nieuwe mens van de wedergeboren zondaar zondigt niet. Totaal niet. Want dat staat in de Bijbel. De apostel Johannes zegt: *Wij weten dat een iegelijk, die uit God geboren is, niet zondigt; maar die uit God geboren is, bewaart zichzelven, en de boze vat hem niet* (1 Johannes 5:18).

Maar weet je, waar de ware gelovigen nu achterkomen? De schuld van de zonde is weggenomen en de zonde heeft geen heerschappij meer over hen, in hen, maar ze dragen nog wel de smet van de zonde met zich mee. Ze zijn de oude mens nog niet kwijt, en die zondigt wel. Dat wordt bedoeld met het vlees en het lichaam der zonde. Dat is de oude mens. Dat is dat deel in de wedergeboren zondaar waarin de inwonende zonden nog aanwezig zijn. En die zijn ze helaas nog niet kwijtgeraakt. Daarom is er strijd. Geloofsstrijd.

Wat is dan de praktijk van het geloofsleven? Zo zeggen onze Dordtse vaderen in paragraaf 2: uit die oude mens, dus niet uit de nieuwe mens, maar uit de oude mens, uit die overgebleven verdorvenheid, uit dat overgebleven verdorven vlees, spruiten de dagelijkse zonden der zwakheid en ook aan de allerbeste werken der heiligen kleven gebreken. Ik ga het met een voorbeeld duidelijk maken, zodat we het kunnen begrijpen, ook jullie jongelui en kinderen. Neem nu David, die kennen we allemaal. David, de man naar Gods hart. Wij mogen op grond van Gods Woord geloven dat David al heel jong een nieuw hart had, dat hij al heel jong geroepen was tot de gemeenschap van Christus, Die uit hem zou voortkomen, en dat hij al heel jong wedergeboren was. David was met recht een ware gelovige. En toch viel hij in de zonde met Bathseba. Hoe kwam dat nu toch?

Dat was geestelijke zwakheid bij David. De vreze des Heeren was op dat moment niet in de beoefening. In Davids hart was een geestelijke luiheid ontstaan. Dat kan in het leven van een kind van God. En dat is gevaarlijk. Want als een gelovige geestelijk lui wordt, de genademiddelen niet vlijtig waarneemt en er weer een afstand komt tussen de Heere en de gelovige, dan krijgt de oude mens ruimte. Dan staat de satan klaar om die vreselijke verdorvenheid aan te wakkeren en zal hij pogen om een ware gelovige in de zonde te laten vallen. En dat gebeurde nu bij David. David was zijn oude mens niet kwijt. En toen hij die ruimte gaf, sproot de ene zonde na de andere zonde uit

Davids zwakheid voort, met alle gevolgen van dien. Ja, toen raakte David wel voor een ogenblik – en nu praat ik aan de kant van de gelovige – de gemeenschap met de Heere kwijt. Maar daarmee was hij niet uit de gemeenschap met de Heere gevallen. Voor zijn waarneming raakte hij de gemeenschap kwijt, want de Heere trok Zich terug. Maar op een verborgen wijze hield de Heere hem wel vast. En dat is een verschrikkelijke toestand in het geloofsleven als dat plaatsvindt.

Als de zonden weer opspruiten vanuit de oude mens – en dan hoeft dat niet altijd te zijn zoals bij David, die in een openbare zonde viel, of bij Petrus, die zijn Meester verloochende – maar Gods kinderen komen erachter, ook van binnen, in de begeerten, in de gedachten, in je dromen soms, hoe gruwelijk, gruwelijk. En dat na ontvangen genade. Alle ware gelovigen begrijpen heel goed wat onze Dordtse vaderen zeggen: hoe uit die oude mens zomaar de zonden kunnen ontspruiten en opborrelen.

Er is nog een gevaar. Nu hebben we ons geconcentreerd op die oude mens, wat daaruit boven kan komen. Maar hoe is dat nu met die nieuwe mens? Ik zei het zojuist: die zondigt niet. En dat is echt zo. Door die nieuwe mens komt het geestelijke leven, het nieuwe leven, openbaar in vruchten, ook in heilige werken, zoals onze Dordtse vaderen dat noemen. Jazeker, er komt een honger naar het Woord. Er komt een gebruikmaken van het Woord: het lezen, het bemediteren, het overdenken, het spreken over Gods Woord. Er komt een ernstige lust en liefde om de genademiddelen waar te nemen. Er komt ook een liefde tot de wet van God, het gehoorzaam zijn aan Zijn wil. Allemaal heilige werken, jazeker, die komen uit die nieuwe mens voort. Maar het is zo gebrekkig. Waarom is het gebrekkig? Omdat tegen die nieuwe mens die verdorven oude mens aanleunt.

Dan kan het zomaar gebeuren dat zelfs de beste werken nog met zonde bevlekt zijn. Heb je het ook al eens meegemaakt? Dat je de binnenkamer invluchtte en dat je je knieën boog om je hart uit te storten voor de Heere. En terwijl je in gebed was, was er opeens een gedachte aan wat anders, of misschien wel een zondige gedachte. Herkenbaar in het geestelijke leven. Dan zit je zondags in de kerk onder het heilige evangelie te luisteren en opeens dwalen je gedachten af. Zie je het wel? De heiligste verrichtingen zijn zo gebrekkig. Je kunt zelfs met je kind bij het doopfont staan en dat er een zondige gedachte door je heen schiet. Je kunt aan de tafel des Heeren zitten en dat er opeens een zondige gedachte bij je bovenkomt, doordat je iets ziet. Het klopt hè, kind van God in ons midden? Dat uit die oude mens zoveel kan opborrelen, maar ook dat de heilige werken zo gebrekkig zijn. Dat is nu de smet van de zonde. Hoe diep is toch de zondeval!

Hoe verder een kind van God op de weg der heiligmaking komt in die volharding der heiligen, hoe sterker ze het gaan ervaren: wat is die zondeval toch diep geweest, dat ik zelfs de smet ervan nog dagelijks moet meedragen en het echt aan den lijve ondervind, dat ik besmet ben in die oude mens. En zo gaat het voort en er komt de vraag: Maar waarom, Heere? Waarom hebt U dat nu gelaten? U weet toch dat ik het niet wil? U weet toch dat ik er zo'n last van heb?

Die vragen kenden de Dordtse vaderen ook wel. En dan gaan ze vier redenen noemen waarom de Heere in Zijn ondoorgrondelijke wijsheid Gods kinderen een tweemens laat tot de laatste snik toe, en Hij hen nog niet volkomen verlost heeft van het vlees en het lichaam der zonde:

1. Om zich voor God te verootmoedigen.
2. Dat ze een toevlucht nemen tot de gekruisigde Christus.
3. Dat ze het vlees hoe langer hoe meer door de Geest des gebeds en de heilige oefeningen der godzaligheid doden.

4. Dat ze naar het eindperk der volmaaktheid te zuchten, totdat ze van het lichaam des doods ontbonden zijn en met het Lam Gods in de hemelen zullen regeren.

Ik wil kort over deze vier dingen iets zeggen. De Heere laat het om Zijn kinderen steeds weer te verootmoedigen, om ze in het dal van ootmoed te houden, om ze te bewaren voor hoogmoed. Weet u wat de Heere leert, juist omdat Hij die oude mens gelaten heeft? Wat Zefanja zegt in zijn profetie: *Maar Ik zal in het midden van u doen overblijven een ellendig en arm volk, en die zullen op den Naam des HEEREN betrouwen* (Zefanja 3:12). Daar kende Daniël ook iets van. Als je Daniël 9 leest, dat lange gebed dat Daniël mag uitspreken, dan proef je een ootmoedige zondaar. Al kun je vanuit de Schrift weten dat niemand een zonde bij Daniël kon ontdekken. Misschien niet aan de buitenkant, maar Daniël wist van binnen echt wel dat hij na ontvangen genade een zondaar bleef. We horen hem zeggen: *Wij hebben onrecht gedaan, wij hebben goddelooslijk gehandeld, wij hebben gerebelleerd, Heere.* Wat een ootmoed, wat kende Daniël zijn oude, zondige vlees.

Maar weet u wat ik nu zo bijzonder vind bij Daniël? Als hij als een ootmoedige zondaar zijn knieën buigt en als een ootmoedige zondaar voor Gods aangezicht openbaar mag komen, ook met zijn eigen verdorven vlees, dan doet hij dat bij het open venster in de richting van Jeruzalem. Ja, we kunnen zelfs in Daniël 9 lezen dat toen hij dat lange gebed uitsprak, het 's middags rond een uur of drie was, ten tijde van het avondoffer. En waarom ging juist toen Daniël zijn knieën buigen, ten tijde van het avondoffer, met die open vensters in de richting van Jeruzalem? Omdat de ziel van Daniël verbonden was aan de tempel, aan de offerdienst in de tempel, waar Daniël wist: daar spreekt nu alles van Christus. En als Daniël dan ootmoedig zijn knieën buigt en als een zondaar aan de Heere belijdt, dan vlucht hij tegelijkertijd tot Christus. Dat is nu het doel in de strijd des geloofs.

Ja, het is enerzijds een strijd, een grote strijd, maar het is een strijd des geloofs, om des te begeriger te zijn om de vergeving der zonden niet één keer, niet twee keer, maar dagelijks te zoeken in de kruisverdiensten van Christus. Om steeds weer te vluchten tot die bloedfontein van Jezus Christus met dat enige gebed: *Om Uws Naams wil, Heere, zo vergeef mijn ongerechtigheid, want die is groot*. En dan wordt het een steeds groter wonder voor die heiligen in de weg der heiligmaking, dat Christus alle zonden die ze gedaan hebben, die ze doen en die ze nog doen zullen, helaas, dat Hij al die zonden weggedragen heeft als het Lam Gods aan het kruis. Dan klinkt er vanuit die bloedfontein, die dagelijks geopend is, de liefdevolle nodiging van de gekruisigde Christus, ook als u weer gevallen bent in de zonde na ontvangen genade: *Keer weder, gij afkerige kinderen, en Ik zal uw afkeringen genezen* (Jeremia 3:22).

O, wat een wonder! Dan mag je komen elk uur, elk ogenblik, met je dagelijkse schuld, met je struikelingen in de zonde, met je liefdesschuld, met je gebreken in je heilige verrichtingen, tot die gekruisigde Christus, met het bede: *Vergeef ons onze schulden, o God*. En tegelijkertijd met die hartelijke belijdenis: *Zie, hier zijn wij; wij komen tot U, want Gij zijt de HEERE, onze God*.

Vluchten tot de gekruisigde Christus, dat was het tweede doel. En dan het derde: om de zonden te doden. Daarom laat de Heere die oude mens nog zitten, om de gelovigen te leren hun zonden te doden, hun zondig vlees te kruisigen. Ja, maar zegt iemand: dominee, kun je dat wel? Hoe is dat dan? Hoe kun je nu toch een zonde die je boven voelt komen uit je oude mens, hoe kun je die nu doden? Ja, het staat wel in de Schrift. Paulus schrijft aan de gemeente van Kolosse: *Doodt dan uw leden, die op de aarde zijn* (Kolossenzen 3:5). Zal ik u eens wat vertellen, gemeente? Ik vind dat het moeilijkste in het geloofsleven. Echt waar, daar loop ik altijd mee te strijden. Hoe doe ik dat nu, Heere? Hoe kan ik nu een zondige gedachte die bij me bovenkomt, doden? Voor ik het weet, is die er weer. En toch is dat de roeping: om de zonden te doden, te kruisigen.

Maar hoe gaat dat dan? Hoe kunnen Gods kinderen dat doen? Laat ik voorop zeggen: het kan alleen omdat Jezus Christus aan het kruis gehangen heeft. En hoe heeft de Heere Jezus nu aan het kruis gehangen? Toen Hij daar aan het kruis werd genageld, nam Hij alle zonden van Zijn kinderen mee. Die droeg Hij in Zijn lichaam, in Zijn vlees. Daar hebben we kort na de kerstdagen nog over gesproken, weet u nog? Romeinen 8:3. Dus toen Christus aan het kruis werd genageld, werden in Christus – hoort u het, kind van God, want dit is de troost voor u in uw strijdend leven – toen Jezus Christus aan het kruis werd genageld, werden in Zijn lichaam uw zonden aan het kruis genageld. Dus toen Christus gekruisigd werd, werden de zonden van Zijn kinderen in Christus ook gekruisigd. Dus ze zijn al gekruisigd.

Ja, maar als ik dan wat opvoel komen, als ik dan na ontvangen genade toch weer zondig, hoe kan dat dan? Dan is er maar één weg: vluchten, vluchten tot een gekruisigde Christus en aan de voet van het kruis mediteren wat Hij aan het kruis gedaan heeft. Dit is de weg van de zonden kruisigen: dat is in de stilte mediteren bij het geopende Woord van God, ziend op een gekruisigde Christus, om te overdenken wat het Hem gekost heeft om al die zonden daadwerkelijk aan het kruis te nagelen, om die zonden echt in Zijn lichaam te verdoemen. En als je dan door het geloof mag vluchten tot die gekruisigde Christus, als je weer in de zonde gevallen bent, dan mag je met een gelovig zicht op de gekruisigde Christus met Paulus zeggen: *Ik ben met Christus gekruisigd* (Galaten 2:20), en daarom zijn ook mijn zonden gekruisigd. Dat wordt ermee bedoeld. Nee, je kunt niet letterlijk je zonden kruisigen, dat heeft Christus gedaan, maar je moet met je zonden vluchten tot een gekruisigde Christus.

Dit is zo'n kostelijk medicijn in de weg der heiligmaking, als je zo'n last hebt van je oude mens, om niet te gaan proberen het zelf op te knappen, maar om biddend te mediteren over het lijden en sterven van de Heere Jezus Christus. En weet u, als je dan met al je zonden mag vluchten tot die gekruisigde Christus en je mag bij dat geopende Woord biddend mediteren dat Hij alle zonden aan het kruis genageld heeft, dan zul je – en dat is een wonderlijk iets wat ik nu zeg – op dat moment ervaren dat de zonden er niet meer zijn, weggewassen, gekruisigd, gedood in het lichaam van Christus. Maar u voelt wel aan: dat is een geloofszaak, om steeds weer, elk uur, elk ogenblik, te vluchten tot het kruis van Christus. Dat is de meest geschikte plaats om verhoring te krijgen op het gebed: *Leer mij naar Uw wil te handelen, ik zal dan in Uw waarheid wandelen; neig mijn hart en voeg het saam tot de vreze van Uw Naam* (Psalm 86:11), om daar aan de voet van het kruis te smeken, steeds weer opnieuw: *O Heere, geef mij toch heilige oefeningen der godzaligheid*.

Ik moet denken aan een kind van God in mijn vorige gemeente. Hij juicht al voor de troon van God. Hij lag dikwijls op het land, hij was tuinder. Dan kwam ik wel eens langs dat land en zag ik hem op z'n knieën liggen daar, tussen de planten, en dan stapte ik af. Dan vroeg ik aan hem: Hoe is het bij u? En weet u wat hij dan dikwijls zei? Dominee, ik verkeer veel aan de voet van het kruis. Dat wordt nu hier bedoeld: steeds weer verkeren aan de voet van het kruis. Dat kennen wettische mensen niet. Dat kennen de schijngelovigen niet. Maar de ware gelovigen gaan het leren.

En het vierde wat dan hier genoemd wordt, is om steeds sterker te verlangen naar de volmaaktheid in de hemel bij de Heere, om eens werkelijk ontbonden te mogen zijn van alles wat uit die boze, zondige oude mens bovenkomt. Om nu stoorloos, zonder dat er iets tussenkomt, met heel mijn lichaam en ziel de drie-enige God te dienen, te vrezen en te prijzen. En bij tijden mogen de gelovigen daarna verlangen en zeggen ze het: *O Heere, wanneer komt die dag, dat ik toch bij U zal wezen en zie Uw aanschijn geprezen?*

En zo gaat het nu voort in de woestijnreis van de ware gelovigen, want daar gaat het wel over natuurlijk, in hoofdstuk vijf van de Dordtse Leerregels. Nee, zij zullen in die strijd niet omkomen, hoe groot de strijd des geloofs ook is, want zij worden door een trouwe God bewaard.

3. De volharding in die strijd

Kort nog even onze laatste gedachte: de volharding in die strijd. Ja, de strijd kan best groot en heftig zijn in het geloofsleven, want er is niet alleen de strijd tegen de zonde, tegen die overgebleven zondige aard die er is, maar zeggen onze Dordtse vaderen in paragraaf 3: er is ook nog de aanvechting van de wereld en de aanvechting van de duivel. Dat zijn de drie doodsvijanden. En dat doet de kerk des Heeren steeds weer bidden: *Verlos ons uit des bozen macht, bescherm en sterk ons door Uw kracht; wij zijn toch zwak, zijn sterkte is groot, dus zijn we elk ogenblik in nood; hier komt nog vlees en wereld bij, ei, sterk ons dan en maak ons vrij*.

Ach, wie kan staande blijven in die strijd? Hoe kon Simon Petrus staande blijven toen de satan hem begeerde te ziften als de tarwe? In zichzelf niet. Hoe kon Lot staande blijven toen hij koos voor de vlakte van Sodom? Hoe kon Noach staande blijven toen hij te veel dronk en naakt in zijn tent ging liggen? Allemaal kinderen van God, hè? Wat waren ze zwak. Als de Heere ze maar een ogenblik aan zichzelf overgaf, dan zegt Petrus: *Ik ken Hem niet*. Dan ligt Noach naakt in zijn tent en kiest Lot voor de wereldgelijkvormigheid. O, die satan, o, die zonde, o, die wereld, die overblijfsels van de zonde. Als het toch eens van een kind van God zou moeten afhangen, zou er echt nooit sprake kunnen zijn van de volharding der heiligen. Als het van die ware gelovigen echt zelf zou moeten afhangen, dan zou er echt afval der heiligen zijn.

Maar ik ga het nog een keer zeggen, met klem: er is geen afval der heiligen. Er is een volharding der heiligen. Hoe komt dat toch? En dan hoor ik de verwondering bij de oudvaders bovenkomen in die laatste zin van paragraaf 3. Raakt het je ziel vanmiddag? *Maar God is getrouw*. Die enkele woorden: *God is getrouw*, Die hen in genade eenmaal gegeven, barmhartig bevestigt en ten einde toe krachtelijk bewaart. O, die trouw van een drie-enige God! Echt waar, misschien is er wel iemand vanmiddag in ons midden die zo bestreden wordt, waar het zo donker geworden is, die het niet meer kan bekijken. *God is getrouw*. Hij zal nooit laten varen wat Zijn hand begon. Als Hij eenmaal Zijn genade in je hart heeft uitgestort, dan zal Hij het nooit meer bij je wegnemen. Maar als een barmhartige God zal Hij het steeds weer bevestigen. En als een krachtige God zal Hij het steeds weer bewaren tot het einde toe.

Kijk, dat wordt het wonder nu in de strijd, de strijd des geloofs, ja, de goede strijd des geloofs. En wie nu door genade mag volharden in die strijd, door de trouw van een drie-enige God, die zal het met Paulus kunnen zeggen – en dat is genade: *Ik heb den goeden strijd gestreden, ik heb den loop geëindigd, ik heb het geloof behouden. Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere, de rechtvaardige Rechter, in dien dag geven zal; en niet alleen mij, maar ook allen, die Zijn verschijning liefgehad hebben* (2 Timotheüs 4:7-8).

Amen.